

København 11. juni 2013

Kære fødevarerminister Mette Gjerskov, medlemmer af Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri samt medlemmer af Folketingets Miljøudvalg

Vedr. de igangværende forhandlinger om et forbud imod udsmid i Skagerrak

Greenpeace støtter et forbud mod discard, og bakker derfor fuldt op om et discardforbud i Skagerrak. Et discardforbud kan dog have visse negative konsekvenser alt efter, hvordan det implementeres. Konsekvenser af både miljømæssig og social karakter. Derfor anbefaler Greenpeace overordnet, at:

- Det sikres, at kvoter i større grad fiskes med passive fangstredskaber, både for at reducere discard, mindske fiskeriets negative påvirkning af havbunden, reducere brændstofforbruget og ikke mindst sikre det kystnære, skånsomme fiskeri. En sikring af kvoter til det naturskånsomme fiskeri kan blandt andet ske ved at benytte den i Ny Regulering skitserede toldningsordning. Dette er et nationalt anliggende, og derfor noget Danmark kan gøre uanset Skagerrak aftalens udformning. En tildeling af kvoter til de fartøjer der er mest skånsomme er også netop blevet en del af den fremtidige fælles fiskeripolitik på europæisk plan.
- At arealet af påvirket havbund ikke øges i forbindelse med indførelse af discardforbuddet, hvilket ville være et brud på miljømålene i forbindelse med den danske implementering af EU's havstrategidirektiv. En del af evalueringen af discardforbuddet bør derfor inkludere en evaluering af forbuddets effekt på den marine natur.

Discard er fortrinsvist et problem i bundtrawlsfiskeriet. Med et discardforbud vil priserne på fx torsk stige, det vil betyde, at de mindre fartøjer, der fisker et naturskånsomt fiskeri med minimal negativ påvirkning af havbunden og meget lille discard får svært ved at købe og leje kvoter.

Greenpeace mener, at et discardforbud bør være et incitament til at skifte til de redskaber, der giver mindst bifangst og discard. Et udsmidsforbud bør ikke ses som en mulighed for at hæve kvoterne og bibeholde de nuværende problematiske fiskerier, men til at sikre det nødvendige skift til de fiskerier, der overordnet set er mest bæredygtige.

I Skagerrak har DTU Aqua konstateret¹, at 26 % af den totale fangst i de observerede flådesegmenter blev discarded. De flådesegmenter, der har de største problemer med discard, er bundtrawlsfiskeriet efter jomfruhummer og demersale (fx torsk) arter; et fiskeri, der samtidig er det økonomisk vigtigste i Skagerrak.

¹ DTU Aqua. 2012. Danish Sampling of Commercial Fishery Overview with special attention to discards 2010 data.

Som det kan ses af figuren herunder discards fx omkring halvdelen af de fangede torsk (cod) og kuller (haddock) i bundtrawlsfiskeriet.

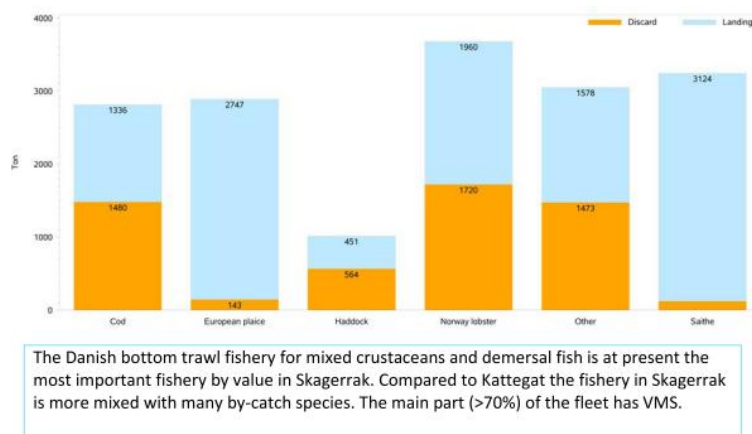

Fig. Fra DTU Aquas rapport: Danish Sampling of Commercial Fishery Overview with special attention to discards, 2010 data.

Garnfiskeriet samt snurrevodsfiskeriet har ifølge DTU Aquas rapport et lille udsmid.

Med et discardforbud og landingsforpligtigelse er det forventeligt, at kvotepriserne/lejepriserne på de arter, der kommer til at begrænse fiskeriet, vil stige. Dette er til dels allerede sket, og fx er prisen på torsk allerede meget høj.

De segmenter af flåden, der har råd til at købe disse kvoter, og som i forvejen allerede ejer en stor del af disse kvoter, er bundtrawlsflåden. Et faktum, der ikke bidrager til, at fiskeriet flyttes over i de segmenter med mindst discard, men faktisk har den modsatte effekt.

At fiskeriet i højere grad samles på bundtrawlerne er ydermere til skade for det danske kystfiskeri, idet fx torsk er en art, kystfiskerne er afhængige af.

Med indførelse af 120 mm. masker i Skagerrak - som en del af discardforbuddet - vil udsmidet i trawlsegmentet måske reduceres i forhold til i dag, men der vil stadig være store forskelle i discard på de passive og de aktive fangstredskaber. I Nordsøen, hvor der pt. er krav om maskestørrelse på 120 mm., kan man ifølge DTU Aquas rapport refereret herover stadig observere store forskelle i discard imellem bundtrawl og passive redskaber som fx garnfiskeriet.

Bundtrawlsfiskeri er en af de største trusler imod den marine natur i Danmark

Udover bundtrawlsfiskeriet problemers med udsmid har disse redskaber også en række andre konsekvenser for naturen i havet. DTU Aqua konkluderer således i et nyt notat fra i år², at:

"En sammenligning af de forskellige redskabstyper viser, at bundtrawlfiskeriet efter jomfruhummer og blandet konsum, samt bomtrawling efter rødspætter, umiddelbart synes at påvirke havmiljøet kraftigst, både på grund af tæt bundkontakt og medfølgende påvirkning af bundfauna..."

² Miljøskånsomhed og økologisk bæredygtighed i dansk fiskeri. Notat . DTU Aqua. Marts 2013

Samtidig er bundtrawlsfiskeri følge miljøministeriet en af hovedårsagerne til, at der ikke er god miljøtilstand i de danske havområder³.

Dette faktum bør – i kombination med at passive fangstredskaber har mindre discard – være et incitament til, at man politisk skaber rammerne for at samle flere kvoter på de passive fangstredskaber.

Dette sker ikke automatisk, da kvoterne er kapitaliseret i Danmark. Derfor bør denne omfordeling ske ved politiske bestemmelser. Ny regulering åbner op for denne mulighed, idet der i aftale om ny regulering fremgår at:

”Fødevarerministeren vil undersøge grundlaget for gradvist at indføre et ressourcegebyr, fx i form af en toldningsordning i danske fiskerier. Toldningsordningen, der skal komme erhvervet til gode, vil kunne bidrage til generationsskiftet og til, i sammenhæng med regeringens bæredygtighedspakke at indføre incitament til at udøve et stadigt mere bæredygtigt fiskeri. Kvoteandelene fra en toldningsordning kan endvidere anvendes til at justere forholdet mellem kystfiskersegmentet og det øvrige fiskeri, hvis der er behov for det”

Det er også en mulighed via Fiskerifonden at reservere flere kvoter til det skånsomme fiskeri.

Den 30. maj blev Europaparlamentet og Rådet desuden enige om, at under en ny fiskeripolitik skal medlemsstaterne fordele kvoterne på en gennemsigtig måde blandt andet baseret på miljøkriterier og sociale kriterier. I den endelige aftale fremgår det også, at medlemslandene skal bestræbe sig på at skabe incitament for de fiskerier, der har mindst discard og mindst negativ miljøpåvirkning.

Et discardforbud kan føre til, at mere havbund bliver negativt påvirket af bundtrawl

Som det fremgår ovenover, er bundtrawlsfiskeri hårdt ved den danske marine natur. Som følge af et discardforbud i Skagerrak, er det planen, at indsatsreguleringer fjernes. Dette, i kombination med kravet om større maskestørrelse, kan have den konsekvens, at andelen af påvirket havbund vil komme til at stige – hvilket ikke er i tråd med Danmarks miljømål i forbindelse med implementering af havstrategidirektivet.

I de danske miljømål fremgår det blandt andet, at den samlede menneskeskabte påvirkning af havbunden skal være stabil eller faldende samt, at en af indikatorerne for denne påvirkning er ”intensiteten af påvirkningen med bundslæbende redskaber bestemt fra VMS-data”.

Greenpeace mener derfor, at denne mulige negative konsekvens monitoreres allerede fra 1. januar 2014 ved VMS-data og fremlægges for Folketingets udvalg for Fødevarer, Landbrug og

³ Danmarks Havstrategi. Basisanalyse. Miljøministeriet. Heri fremgår det at: *”En række faktorer er medvirkende til, at der i dag ikke er god miljøtilstand i alle de danske havområder. De vigtigste faktorer er belastningen med næringsstoffer og miljøfremmede stoffer, samt overfiskeri af visse bestande og påvirkning af havbunden ved fiskeri med bundslæbende redskaber”*

Fiskeri Folketingets Miljøudvalg samt Naturstyrelsen. Desuden bør EU-reguleringen også evaluere udsמידsforbuddets påvirkning på dette parameter og ikke kun discard-forbuddets effekt på fiskeriet og på fiskebestandene som der på nuværende tidspunkt lægges op til (i artikel 15).

Med venlig hilsen,

Sune Scheller, Greenpeace
Njalsgade 21 G, 2. Sal
2300 København S
E-mail: sune.scheller@greenpeace.org
Tlf.: 27 14 4257

Njalsgade 21g, 2. sal
2300 København S
www.greenpeace.dk

Stora Robertsgatan 20-22 A
00171 Helsinki
Puh 09-698 63 17
www.greenpeace.fi

PB 6803, St Olavspl
0130 Oslo
tlf 22 20 83 79
www.greenpeace.no

Box 151 64
104 65 Stockholm
Tel 08-702 70 70
www.greenpeace.se